

Svar på skriftligt spörsmål SSS 8/2017 rd

Svar på skriftligt spörsmål om beredning av en lag som begränsar rättigheterna för personer med dubbelt medborgarskap

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 8/2017 rd undertecknat av riksdagsledamot Markus Mustajärvi /vänst:

Ämnar regeringen bereda en sådan proposition som i praktiken leder till tjänsteförbud när det är frågan om dubbelt medborgarskap och om vissa offentliga tjänster,

gäller det eventuella tjänsteförbudet också ministerutnämningar och på samma sätt för alla medborgarskap och

bekymrar det ansvarig minister i regeringen att dessa stämplande projekt kan försämra Finlands ställning internationellt som ett intressant land för studier och arbete?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Finansministeriet bereder just nu en ändring av statstjänstemannalagen som innebär att 7 § i den gällande lagen revideras och moderniseras i fråga om de tjänster till vilka endast finska medborgare kan utnämnas. Liksom i nuläget kommer kravet på finskt medborgarskap även att uppfyllas när personen dessutom har medborgarskap i ett eller flera andra länder. Utöver detta bereds nytt innehåll till statstjänstemannalagen som innebär att man i prövningen av en utnämning ska säkerställa att den som utnämns är oförvitlig och att han eller hon inte har sådana bindningar som kan äventyra ett tillbörligt utförande av de uppgifter som tjänsten omfattar.

Samtidigt bereds en ändring av säkerhetsutredningslagen som justitieministeriet ansvarar för. Säkerhetsutredningslagen ändras så att man kan utreda en persons bindningar till utlandet mer omfattande i de fall som regleras närmare i lagen för att säkerställa att personen kan utföra uppgifterna med tillförlitlighet, oberoende och utan påtryckningar. Avsikten är att överlämna en proposition till riksdagen i slutet av innevarande vårsession.

Ändringarna av statstjänstemannalagen som bereddes i det inledande skedet sommaren 2016 innebar att endast finska medborgare som inte har andra medborgarskap kunde utnämnas till vissa statliga tjänster som bestäms separat. Det föreslogs att man till denna bestämmelse fogar en möjlighet till dispens så att det också är möjligt att utnämna personer med flera medborgarskap efter särskild prövning.

Efter remissbehandlingen gjorde man dock den bedömningen att propositionen innehöll problempunkter i fråga om bestämmelserna om jämlikhet i grundlagen. Propositionen var även

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 8/2017 rd

problematisk i fråga om vissa internationella fördrag som Finland har förbundet sig till, och möjligheten till dispens ansågs inte vara tillräcklig för att rätta till dessa brister. I flera utlåtanden fördes det också fram att man inte enbart genom ändringar av statstjänstemannalagen kan lösa frågorna i anslutning till tryggheten av den nationella säkerheten. I utlåtandena föreslogs även att beredningen skulle fortsätta enligt en modell där man utöver reformen av statstjänstemannalagen även ser över behoven av att ändra säkerhetsutredningslagen.

Efter responsen i utlåtandena gjordes en ny bedömning av helheten och man beslöt att fortsätta beredningen på ovan nämnda sätt.

Propositionen om den ändring av statstjänstemannalagen som nu bereds kopplar inte samman tjänsteförbud med dubbla eller multipla medborgarskap. I beredningen har man beaktat, och beaktar fortfarande, tillgodoseendet av de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna. Propositionens utgångspunkt är att säkerställandet av en persons oförvitlighet och tillförlitliga utförande av uppgifter ska bedömas individuellt.

Jag anser inte att den lagstiftning som nu är under beredning försämrar Finlands ställning internationellt som ett intressant land för studier och arbete.

Finansministeriet har underrättats om att försvarsministeriet och Gränsbevakningsväsendet har inlett egna utredningsprojekt i syfte att specificera lagstiftningen om dubbelt medborgarskap och militära tjänster.

Helsingfors 27.2.2017

Kommun- och reformminister Anu Vehviläinen